

Του Γ. ΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ του ΠαΣοΚ έπαιζαν ως τώρα με τα νεύρα των υπουργών. Τώρα προκαλούν εκνευρισμό στον ίδιο τον πρωθυπουργό κ. Κ. Σημίτη! Μέσα σε δύο εβδομάδες δυο πολυπληθεις ομάδες υπέγραψαν δύο κείμενα που μόνο ευφορία δεν προκάλεσαν στο Μέγαρο Μαξίμου. Την πρώτη φορά πρωτοστατούντος του πρώην υπουργού Μεταφορών κ. Χ. Καστανίδη το θέμα ήταν

η Ολυμπιακή Αεροπορία και υπέγραψαν 63 βουλευτές. Τη δεύτερη ο βουλευτής Επικρατείας κ. Θ. Τσοκούκος έβαλε πρώτος την υπογραφή του σε μια λίστα με 53 συναδέλφους του για μια πρόταση νόμου θέσης «εγγυημένου ελαχίστου εισοδήματος». Και στις δύο περιπτώσεις πρόκειται για στελέχη που συνέδραμαν ιδιαίτερα την πορεία του κ. Σημίτη προς την ηγεσία και τον πρωθυπουργικό θώκο. Ο κ. Καστανίδης υπήρξε ο παλαιότερος υποστηρικτής του

στην Κοινοβουλευτική Ομάδα – προτού χωρίσουν οι δρόμοι τους – και το πλήρωσε με μια διαγραφή και με μια αποπομπή από το υπουργικό συμβούλιο επί των ημερών του Α. Παπανδρέου. Ο κ. Τσοκούκος ήταν ο αρχιτέκτων της «μεγάλης πορείας» της περιόδου 1994-1996 που ανέτρεψε τους εσωτερικούς συσχετισμούς του ΠαΣοΚ. Ο κοινός παρονομαστής τους είναι ότι αν καλέσουν τον Πρωθυπουργό στο τηλεφώνημα σήμερα μάλλον δεν θα τους απαντήσει.

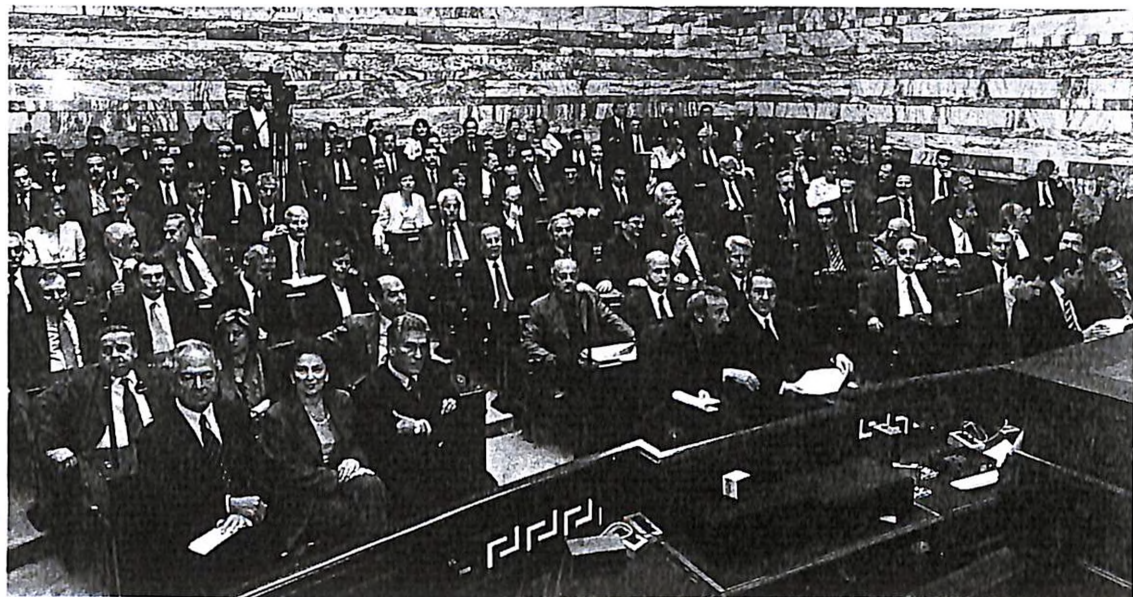
■ Εκνευρισμός στην κυβέρνηση από τα αλληπάλληλα κρούσματα κλεφτοπόλεμου και αιφνιδιαστικών πρωτοβουλιών

Οι υπογραφομανείς βουλευτές του ΠαΣοΚ

Τα ρεύματα ανυπακοής στο κοινοβούλιο παγώνουν το Μέγαρο Μαξίμου

Στην περίπτωση των 53 βουλευτών που ζήτησαν την περασμένη Πέμπτη «ελάχιστο εγγυημένο εισόδημα» το θέμα δεν βρίσκεται ούτως ή άλλως στην πρόταση νόμου. Τόπος δεν εκφείγει από το πλαίσιο της πολιτικής του ΠαΣοΚ και θα μπορούσε ενδεχομένως να αποτελέσει και «επικοινωνιακό εργαλείο» της Χαριλάου Τρικούπη, παρ' όσον ο υπουργός Υγείας κ. Αλ. Παπαδόπουλος ούτε ο υπουργός Εργασίας κ. Αν. Γιαννίτσης αισθάνονται ευτυχώς όταν οι βουλευτές της πλειοψηφίας τους υποδεικνύουν νομοθετικές προβουλές – έστω και για το 2002 – τις οποίες οι ίδιοι ούτως ή άλλως μελετούν. Ευτυχώς δεν αισθάνονται ούτε ο υπουργός Επικρατείας κ. Μιλτ. Παπαϊωάννου και ο γραμματέας του υπουργικού συμβουλίου κ. Σ. Κοσμίδης για όσα συμβαίνουν, ερήμην τους, στην Κοινοβουλευτική Ομάδα. Δεν βρίσκεται ούτε καν στην ατζέντα της συμμετοχής του κ. Τσοκούκου που απλώς επέδειξε τις ικανότητές του. Αν του απεδόθη στο σύνολό της η πρωτοβουλία των 51 βουλευτών απλό έγινε για να μην αναδειχθεί το πραγματικό πρόβλημα: η κατάσταση που επικρατεί στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠαΣοΚ.

Η ανεπίσημη κυβερνητική μορφή ότι «τους παρέσυρε ο Τσοκούκος» πολύ λίγους έπεισε. Κανείς βουλευτής δεν μπορεί να «παράσχει» το ένα τρίτο μιας Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Απλώς στην Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠαΣοΚ σχεδόν όλοι οι βουλευτές είναι πρόθυμοι να βάλουν την υπογραφή τους σε οποιοδήποτε κείμενο. Αν δεν είχε κάνει επί αυτού δηλώσεις ο Πρωθυπουργός, το θέμα θα είχε περιοριστεί στις συνήθεις διασπάσεις του: βουλευτές με διαφορετικές εσωκομματικές προτιμήσεις συμπιπνουν με ευκολία εσχάτως σε δραστηριότητες που ενοχλούν την κυβέρνηση. Κορυφαίος υπουργός εκμισσηρεύθηκε στο «Βήμα» ότι τον ανησυχεί η «έλλειψη αυτοπειθαρχίας» της Κοινοβουλευτικής Ομάδας, τα μέλη της οποίας «ούτε σκεπτόνται τις αντιδράσεις ούτε φοβούνται τις συνέπειες» των πρωτοβουλιών τους. Και αυτό το «μικρόβιο» προκάλει όλο και περισσότερους. Στην αρχή της θητείας της νέας Βουλής εκείνοι που δυστροπήσαν με την

Οι βουλευτές του ΠαΣοΚ παίζουν με τα νεύρα της κυβέρνησης. Στη φωτογραφία, στιγμιότυπο από συνεδρίαση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας

κυβέρνηση και έπεισαν κατά περίπτωση αποστάσεις ήταν μετρημένοι στα δάχτυλα. Οι κκ. Στ. Παπαθεμελής, Π. Κρητικός, Σ. Βαλυράκης, Δ. Πιπέρνας, Αλ. Χρυσανθακόπουλος, η κυρία Νόρα Κατσέλη και δυο τρεις ακόμη ήταν εκείνοι που «έβγαζαν την πίστη» στους υπουργούς ώσπου να ψηφίσουν τα νομοσχέδιά τους. Κατά περίπτωση μπορεί να συμπεριλάβει κα-

νείς τον κ. Γερ. Αρσένη και πλέον τον κ. Θ. Πάγκαλο. Το φαινόμενο όμως κατά το οποίο τέσσερις στους πέντε βουλευτές «σηκώνουν μπαράκι» παίρνει άλλες διαστάσεις. Θέλουν να ρίξουν την κυβέρνηση. Κάθε άλλο. Ορισμένοι μάλιστα θέλουν να μπουκίσουν την κυβέρνηση.

Η έλλειψη συνοχής μεταξύ των βουλευτών του ΠαΣοΚ πρέπει να αποδοθεί κατ' αρχήν στην παρουσία έξι εξωκοινοβουλευτικών υπουργών.

Στους διαδρόμους της Βουλής πρώην υπουργοί αλλά και βουλευτές που διατηρούν προσδοκίες χαρτοφυλακίου ακριβώς λόγω της υποστήριξής τους προς τον Πρωθυπουργό του να αναθέσει κυβερνητικά καθήκοντα σε στελέχη που δεν είναι βουλευτές και σε μερικές περιπτώσεις θεωρούν ότι

αυτά τα καθήκοντα αποστέρηθηκαν από συγκεκριμένους συναδέλφους τους. Ο κ. Σημίτης διέβλεψε εγκαίρως αυτό το κλίμα και σε κάθε συνάθροιση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας υπόσχεται «αναστάθμιση του ρόλου του βουλευτή» και καλεί τους βουλευτές να δίνουν προτεραιότητα στις επαφές τους με τους βουλευτές. Φωνή βούδοντας εν τη ερήμω. Ορισμένοι βουλευτές

παραπονούνται ότι «ούτε στο τηλέφωνο δεν μπορούν να βρουν τους υπουργούς».

Δεν είναι επίσης λίγοι και εκείνοι που ζητούν μια κατ' ιδίαν συνάντηση με τον κ. Σημίτη και δεν την εξασφαλίζουν. Το τελευταίο διάστημα, από όσα έγιναν γνωστά, μόνο δυο μέλη της Κοινοβουλευτικής Ομάδας – ο κ. Σπ. Βούγιας και ο κ. Κ. Κουλιούρης – πέρασαν την πόρτα του Μεγαρό Μαξίμου και έδωσαν τον Πρωθυπουργό κατά μόνας ενώ τα αιτήματα είναι δεκάδες! Ο κ. Σημίτης οργάνωσε δύο ομαδικές συναντήσεις με τους βουλευτές του, στις οποίες έλαβαν μέρος 20 άτομα εν συνόλω και οι συνεργάτες του βεβαίως είναι οι συναντήσεις αυτού του τύπου θα συνεχιστούν. Ωστόσο αυτό που θέλουν οι βουλευτές είναι «δέκα λεπτά με τον Σημίτη» και όσο δεν τα εξασφαλίζουν δυσανασχετούν. Υπάρχουν βουλευτές που δεν έχουν συναντήσει ούτε μία φορά κατ' ιδίαν με τον Πρωθυπουργό από το 1996! Την ίδια στιγμή οι προκλήσεις των «δελφίνων» του τύπου «δεν έρχεται κομμάτι μερα να τα πούμε» αυξάνονται, με αποτέλεσμα να μετατραπεί η Κοινοβουλευτική Ομάδα σε ένα είδος δεξαμενής υποστηρικτών για μελλοντικές επιδιώξεις των κορυφαίων του ΠαΣοΚ.

ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ

Η «συντεχνία των παραγκωνισμένων»

ΤΟ ΑΙΣΘΗΜΑ «παραγκωνισμού» κατ'αλήθειαν και τις διαχωριστικές γραμμές εντός του ΠαΣοΚ και οι βουλευτές αποκτούν ένα είδος «συντεχνιακής αντίληψης» που τους οδηγεί σε αντιδράσεις, με τις οποίες δεν επιδιώκουν τίποτε περισσότερο από το να κάνουν αισθητή την παρουσία τους. Η Κοινοβουλευτική Ομάδα θυμίζει «στοίο στην ομίχλη», όπου σιδηρόπλοιο μπορεί να φέρει ένα μέλος της στην επικαιρότητα γίνεται ασμένως δεκτό. Αν εξαιρεθεί ένας «σκληρός πυρήνας» βουλευτών που δηλώνουν ότι «η ψήφος μας δεν είναι δεδομένη», οι υπόλοιποι αντιδρούν απλώς στην «ακινησία» στην οποία έχει περιέλθει η κατάσταση τους. Από όσους υπέγραψαν την τελευταία φορά ο ένας

στον κ. Α. Τσαχτίζοπουλο έχουν κάποιον λόγο να «παράξουν τα νεύρα», οι υπόλοιποι θέλουν απλώς να βγουν από την απραξία. Γιατί, π.χ., ο κ. Β. Κοιτογιαννόπουλος ή ο κ. Π. Φασούλας να αντιπαρεθούν με την κυβέρνηση; Απλώς λένε με άλλα λόγια αυτό που είπε σε μια σύννοδο της Κεντρικής Επιτροπής απευθείας στον Πρωθυπουργό ο κ. Εν. Μαλέσιος, προαναγγέλλοντας ότι δεν θα είναι εκ νέου υποψήφιος: «Απογοητευθήκαμε».

Αυτή η απογοήτευση εκδηλώνεται με ποικίλους τρόπους. Ο πλέον διαδεδομένος είναι η συνυπογραφή ερωτήσεων ή άλλων κειμένων χωρίς προγενέστερη ενημέρωση των αρμοδίων

υπουργών ή των οργάνων της Κοινοβουλευτικής Ομάδας. Το «σύνδρομο του αποκλεισμού» που τους διακρίνει και δεν προέρχεται μόνο από την αντιμετώπιση της κυβέρνησης, αλλά και από τη συνολική λειτουργία του πολιτικού συστήματος και του συστήματος ενημέρωσης. Υπάρχουν βουλευτές που δεν έχουν κληθεί ποτέ σε μια τηλεοπτική εκπομπή, καθώς το προφίλ τους δεν συνάδει προς το είδος της ενημέρωσης που προτιμούν τα κανάλια. «Αν δεν μπορούμε να βρούμε τους αντιπάλους σου δεν σου δίνουν ούτε δέκα δευτερόλεπτα» επισημαίνει βουλευτής του κυβερνώντος κόμματος από την επαρχία, όπου ήδη οι δήμαρχοι και οι νομάρχες δεν αφήνουν περιθώρια εξουσίας και προβολής.